

Tilbakemelding fra fylkesdirektøren om gjennomføring av befaringer i forbindelse med møter i folkevalgte organ

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Trøndelag fylkeskommune

Møtedato

17.09.2024

Saknr

70/24

Saksbehandler Ragnhild Aashaug

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/271 - 12

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar fylkesdirektørens redegjørelse til orientering.

Vedlegg

Notat fra fylkesdirektøren vedrørende gjennomføring av befaringer i forbindelse med møter i folkevalgte organer

Saksbakgrunn

I sak 55/24 «Aktuelle artikler og tolkninger som gjelder kontrollarbeidet» den 10.juni, fattet kontrollutvalget dette vedtaket:

«Kontrollutvalget ber administrasjonen om en orientering for hvordan befaringer i forbindelse med møter i folkevalgte organ gjennomføres i henhold til krav om møteoffentlighet og kommunelovens saksbehandlingsregler.

Vedtaket ble fattet på en bakgrunn av en artikkel i Kommunal Rapport 15.04.2024 «Befaring må settes som et formelt møte» av Jan Fridthjof Bern, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Sekretariatet har mottatt en skriftlig orientering av fylkesdirektøren den 30.august.

Saksopplysninger

Befaringer må skje innenfor de rammene som kommunelovens kapittel 11 setter for møter i folkevalgte organer. Det er fordi befaringer og besøk som innbefatter informasjon kan være av interesse for senere saksbehandling. I kommunelovens § 11-2 slås det fast at folkevalgte organer behandler saker og treffer vedtak i møter.

Det er i hovedsak tre krav som settes:

1. Det må sendes innkalling til deltakelse i befaringen, og relevante saksdokumenter i saken, til medlemmene forut for befaringen (§ 11–3, første avsnitt).
2. Befaringen må settes som et formelt møte (§11 -2), og det må føres møtebok for befaringen der det fremgår hva denne omfatter og hvem som deltok, herunder om parter eller sakkyndige deltok og ga informasjon eller fremførte synspunkter knyttet til saken (§11-4).
3. Befaringen må også være åpen for presse eller andre interesserte, så lenge det ikke truffet vedtak om lukking etter kommuneloven § 11–5.

Fylkesdirektørens tilbakemelding er vedlagt. I tilbakemeldingen støtter fylkesdirektøren tolkningen om at befaringer kommer inn under det som omtales som møter i kommunelovens § 11-2.

Fylkeskommunens praksis for gjennomføringer av befaringer beskrives, og det er i hovedsak disse hovedpunktene som kommer frem:

1. Befaringer skjer i all hovedsak i tilknytting til møter som er fastsatt i møteplanen
 - a. Befaringer regnes som en obligatorisk del av møtevirksomheten, og det innkalles til møte. Dette innebærer at representantene har møteplikt. Det utbetales møtegodtgjøring/tapt arbeidsfortjeneste.

- b. Program for befaringen kunngjøres sammen med saksdokument på fylkeskommunens hjemmeside.
2. Når det skrives protokoll fra møter legges kopi av programmet inn. Fylkesdirektøren erkjenner at informasjonen om befaringer i protokollene tidvis er noe mangelfull. Administrasjonen vil framover ha fokus på mer utfyllende opplysninger om hvem som har hatt en rolle og hva det er informert om underveis i besøkene.
3. Publikum og presse har anledning til å delta. Unntaksvis kan tekniske eller sikkerhetsmessige årsaker forhindre at eksterne deltagere kan delta. Det kan være i tilfeller som f. eks forhåndsklaring på en byggeplass. Informasjon som er relevant for saker som skal behandles politisk skal gis til hele utvalgene, og være åpent tilgjengelig med mindre særskilte forhold tilsier at den må unntas offentlighet. Fylkesdirektørens oppfattelse er at de folkevalgte har samme forståelse.
4. Når utvalg får invitasjoner fra eksterne parter til besøk, befaringer eller arrangement møter enkeltpersoner eller sammen med de andre medlemmene. Fylkesdirektøren melder at dette er aktivitet som administrasjonen ikke er involvert i forberedelse eller gjennomføring av, og som ikke omfattes av fylkesdirektørens tilbakemelding.

Vurdering

I notatet fra fylkesdirektøren fremkommer det fylkeskommunens lovtolkning og praksis sett er i henhold kommunelovens kapittel 11 og intensjonene med lovgivningen.

Det er to punkter i fylkesdirektørens tilbakemelding som sekretariatet vil kommentere:

- Fylkesdirektøren opplyser at informasjonen om befaringer i protokollene tidvis er noe mangelfull. Administrasjonen vil framover ha fokus på mer utfyllende opplysninger om hvem som har hatt en rolle og hva det er informert om underveis i besøkene.
- Invitasjoner til utvalg/fylkestingsmedlemmer fra eksterne parter til besøk. Når utvalgsmedlemmer/fylkestingsrepresentanter takker ja til slike invitasjoner, møter de som enkeltpersoner eller sammen med andre. Administrasjonen deltar ikke, og fylkesdirektøren mener at dette ikke omfattes av kommunelovens kapittel 11.

Til det første punktet så vil fylkesdirektøren ha mer fokus på å få på plass mer utfyllende opplysninger i møteprotokollen. Kontrollutvalget skal bidra til læring og forbedring, og det er dermed oppfylt når fylkesdirektøren skriver at fylkeskommunen vil forbedre rutineene når det gjelder føring av møteprotokoll for befaringer.

Når det gjelder det andre punktet så er dette i en gråson for hvordan kommunelovens kapittel 11 kan tolkes. Så lenge administrasjonen ikke deltar og informasjonen ikke brukes i saksforberedelse, så mener sekretariatet at fylkeskommunens praksis for invitasjoner fra eksterne parter er en grei forståelse.

Konklusjon

Fylkesdirektøren er opptatt av at administrasjonen skal etterleve bestemmelsene om offentlighet og saksbehandling, og mener at det er gode rutiner som sikrer at dette følges i forbindelse med møtegjennomføring. Sekretariatet mener at fylkesdirektørens redegjørelse viser at det stort sett er gode rutiner for møtegjennomføring når det gjennomføres befaringer, og at det arbeides med å forbedre rutineene der det er mangler.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.